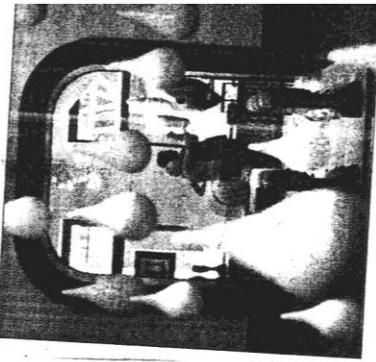

KULTURA

Swojska egzotyka
na Kiełbaśniczej

Ukraińskie z pochodzenia, polskie w wykonaniu są prace pokazywane w galerii Kolegium

- strona 6

WYSTAWA. Ceramika w galerii Kolegium

Swojska egzotyka na Kiełbaśniczej

Ukraińskie z pochodzenia, polskie w wykonaniu są prace pokazywane w galerii Kolegium

AGATA SARACZYŃSKA

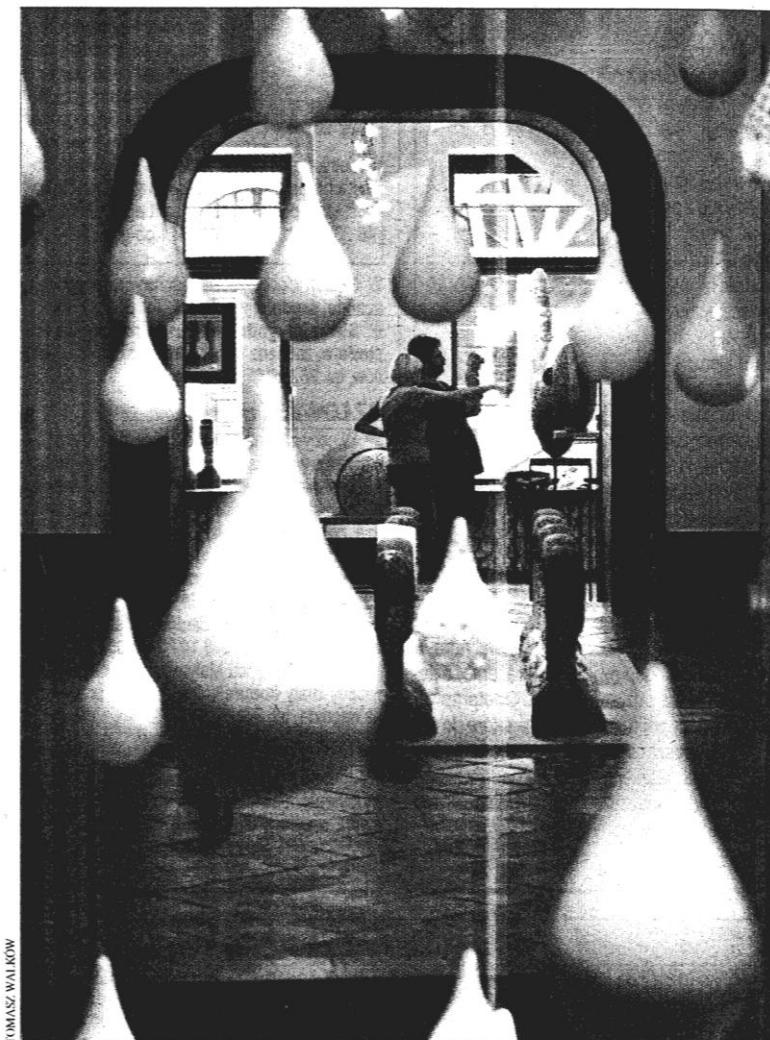
W pomieszczeniach Kolegium Europy Wschodniej zgromadzone zostały ceramiczne dzieła ukraińskiego artysty urodzonego w Kamieńcu Podolskim, stypendysty „Gaudie Polonia” polskiego Ministerstwa Kultury. Jego nazwisko – Khyzhynskyj mimo egzotycznego zapisu powinniśmy czytać po prostu Hyżyński, jednak wszędzie występuje w przyjętej przez Ukrainę europejskiej transkrypcji.

Autor – dziś trzydziestotrzyletni – jest absolwentem lwowskiej uczelni plastycznej, a od marca pracował w naszej Akademii Sztuk Pięknych w pracowni prof. Grażyny Płocicy. Wczesniej dwukrotnie był na plenerze ceramicznym w Bolesławcu.

Wszystkie pokazywane w galerii prace powstały w Polsce. Są to ceramiczne obrazy, rzeźby, a także instalacja. Dzieła wykonane zostały z szamotu, są zwarte w formie, za to o subtelnym i szczegółowo opracowanym detalu. Widać tu polską lekcję, ale też i specyficzną odmiennosć, rzec można – ukraińską. Bo wszędzie podobnie kształtuje się bryły, za to dekoracja zawsze świadczyła o lokalnym i autorskim stylu.

Najciekawsza spośród kompozycji Wołodymyra Khyzhynskyy jest wieloelementowa instalacja „My”, na którą składa się piętnaście ceramicznych, sumarycznie opracowanych biustów. Niby są one bardzo do siebie podobne, lecz każdy inny. Różnią się nie tylko kolorem i sposobem opracowania gliny, jej dekoracją, lecz także wymową kolejnych, quasi-portretowych, choć abstrakcyjnych ujęć. Można to potraktować bardziej metaforecznie – każdy z nas jest inny, wszyscy jesteśmy jednacy – tak jak w życiu.

Ceramika – wystawa Wołodymyra Khyzhynskyy'ego w galerii Kolegium przy

TOMASZ WALIKOW
Na pierwszym planie deszcz ceramicznych łez, na drugim sumaryczne biusty, na trzecim autor z żoną

ZAPROSZENIA. Dziś i jutro

■ WE WROCŁAWIU TRWA CYKL FORUM MUSICUM. Dzisiaj w kościele św. Krzysztofa przy ul. Kazimierza Wielkiego znakomita wiolonczelistka Teresa Kamińska i towarzyszący jej muzycy (Marek Toporowski – klawesyn, Tomasz Frycz

zatytułowanego po prostu „Antologia sonaty wiolonczelowej”. Artyci zagrają kompozycje Francesco Geminianiego, Andrei Caporalego i Händla, a jutro – Johanna Sebastiana Bacha i Giuseppe Marii Jacchiniego. Koncerty rozpo-

CITY LiFE™

ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ ЖУРНАЛ

№5 (33), травень 2007

ТОЙ, ХТО НЕ ХОЧЕ
БУТИ БОГОМ

ЖІНКА, ЩО МРІЄ
ПРО СОНЦЕ

РЕСТАВРАТОР
ГАЛИЦЬКИХ МІСТЕЧОК

«МЕРТВИЙ ПІВЕНЬ» —
ЖВАВІШЕ ЗА ЖИВИХ

ТИХА
МОЛИТВА
НІНИ МАТВІЕНКО

Живи у ритмі свого міста!

ЕСЕ В... КЕРАМІЦІ

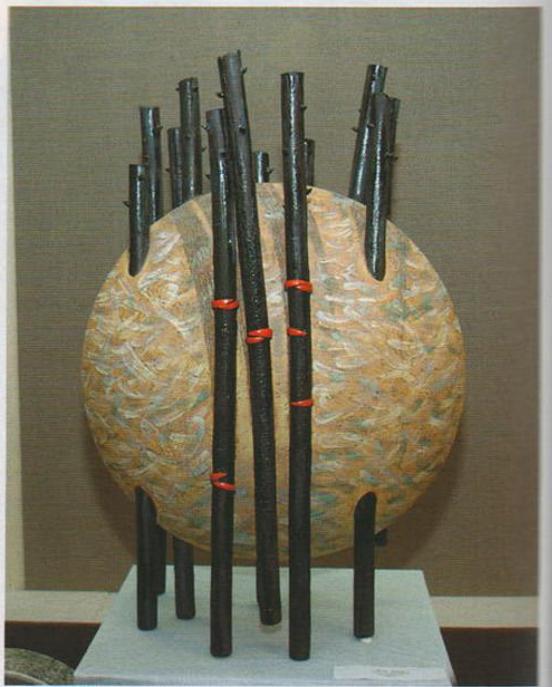
«Життя... Що це? Напевно, це – дорога, подорож, мандрівка...
Кожен іде своїм шляхом. А я? Часом мені здається, що просто пливу за
течією, але деколи виявляється, що – проти... І тоді у відчай хапаюся за
рятівні уламки своїх надій, мрій і сподівань.

Шукаю відповіді на безліч запитань, що народжуються в дорозі. Хочу
пізнати навколишній світ, зрозуміти самого себе, осягнути межі своїх
можливостей. Подорожую в пошуках краси, добра, гармонії та любові.
Сподіваюся, що ця подорож не закінчиться, поки моя душа і мій розум
шукатимуть відповіді на одвічні питання, а моя уява допомагатиме втілю-
вати їх у різні форми».

Володимир Хижинський

ЕКСПОЗИЦІЯ

автор | Василь Недільський
фото | Євгена Боярчука

«Об'єкти» — це і банани, і огірки, і кокони, і ракети...

Я не міг відірвати погляду від кількох хаотично підв'язаних керамічних продовгуватих розціцькованих дивобатонів. Вже хотів покуштувати їх. Проте відразу осікся: а раптом це не хліб, а шматки матерії з далеких міжзоряніх світів?! Розпачливо розвів руками: діймало почуття человічої неповноцінності. Хоч мене ріжте: не можу ідентифікувати приманку, яку виставлено для глядача...

— Це композиція «Об'єкти», — вдоволено пояснив Володимир Хижинський. — Тішуся, що всі по-різному її сприймають. Одним відвідувачам ця робота асоціативно нагадує кокони, іншим — огірки, комусь здається, що то відображені банани. До речі, я колекціоную назви, які дають люди цій композиції на виставках. Тож можете запропонувати свою...

— «Балістичні ракети» або ж «Дощові черв'яки». Як вам такі назви?

— Стривайте, запишу, — художник захоплено потер долоні...

Завдяки «Об'єктам» занурюєшся в

таку безрозмірну фантастичну уяву, яка Уельсові й не снилася! Високу оцінку цій роботі дали зарубіжні мистецтвознавці (композиція виготовлена з кам'яної маси на пленері у Польщі). Вони стверджували, що у художника розкрилися необмежені можливості для імпровізації і у формі, і у змісті творчості. Навіть поставили такий діагноз: «Об'єкти» замкнені в собі, обсерують глядача».

Цілком очевидно, що художник рятует свою кераміку від штампу «прикладна». Неможливо уявити, що якось можна нею скористатися в побуті: скажімо, як вазою чи чашкою. Власне, відвідувач на виставці приречений на споглядання «абсолютно не корисних» предметів мистецтва. Маємо зрозуміти, що така композиція занадто обтяжлива для лінівого розуму сучасника, який звик наповнювати кераміку кулінарними делікатесами. Вона не має нічого спільногого з матеріалістичним світоглядом.

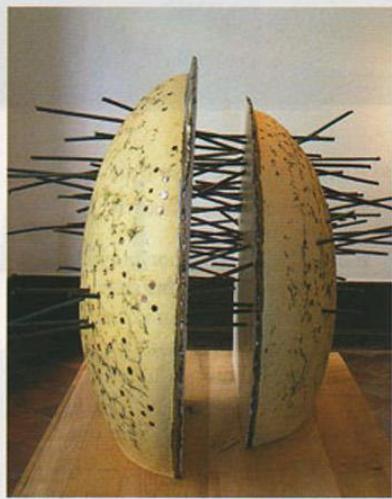
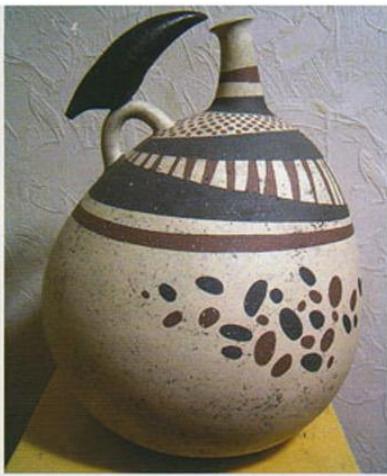
Ясна річ: усі ми з глини створені. А хто створив нас? Хто дав нам душу? Для чого живемо? Виставка кераміки старшого викладача кафедри дизайну Луцького державного технічного університету Володимира Хижинського «...Подорож...», яку розгорнуто у Волинському краєзнавчому музеї, спонукає до глибоких роздумів на ці вічні теми. Оголюючи первозданий світ з його чистою таємою зародження, вона ніби закликає кожного відвідувача стати невтомним шукачем душевної досконалості.

«Ми» йдемо
із зав'язаними очима

Відчувається, що художник докоряє поверхності людського ока. Володимира манить філософська суть імпровізації, він зумисне пливе проти течії ментальності більшості з нас.

Його композиція «Ми» відображає вічний конфлікт Творця і натовпу. Натовп символізує темні фігури з зав'язаними очима. Складалося враження, що їм нікуди подітися — тільки вперед наосліп, головою в ополонку, без відступу і вороття. Володимир зауважив: «Ці фігури справді не знають, куди ідуть». Подумалося: ім би краще не вилазити з дому. Одна з фігурок наче у відповідь скривила рота: «Я — цети!» «Прикуси язик, сновид!» — насили стримуючись, щоб не кинутись

на цю сліпу істоту з кулаками: було страшно уявити, що вона сподівалася мати мене своїм двійником.

А че цо за тип? Навіщо йому зрізали голову?

— Могли б уже здогадатися, що то Творець, — не приховуючи на смішки, відповів Володимир. — Бачите, що у нього розплющене око? А голову Творцеві я вкоротив спеціально: за- надто він виділявся...

Вперше ці фігурки «вийшли на людину» на виставці у Вроцлаві (Польща). Ще за декілька місяців до минулих президентських виборів в Україні їх тут розмістили випадково на яскравій оранжевій тканині. Тоді ця композиція складалася із шістнадцяти елементів. Нині вона налічує лише дев'ять фігурок. П'ята Володимир продав. А ту, що розбилася, він замінив фігурою з птахом на голові.

— На мою думку, вона чудово впирається в композицію, тому й удостоїлася честі стояти попереду інших, — додав художник. — Відчуваю, що потрібно розвивати цей сюжет. Як? Ще не знаю.

А ось схожа фігурка з'являється в іншому образі (твір «Діалог у собі» відзначений спеціальною премією «За досконалість»). Із таким великом-превеликим хрестом можна робити щось грандіозне. Дуже шкодую, що не знайшов часу познайомитися з шаленцем. Відтепер усе частіше на роботі дивлюся крізь вікно: вірю, що пощастить мені його побачити на вулиці. Я вже готовуся до розмови з цією фігуркою, щоб стати для неї своїм.

...Не відбереш у художника вміння з однотипних елементів створювати оригінальні, емоційно-виразні і неповторні композиції. Він не просто ти-

ражує форму, а весь час її видозмінює. І таким чином робить для себе забаву, щоб було цікаво працювати.

Хочеш-не хочеш, а мимоволі зупинишся і біля композиції «Воля-неволя». ЇЇ сприймаєш не лише як естетичне наслання: розумієш, що то символ дійсності, заради якої всі наші терпіння, страждання та надії. Серед геометричних рослин, які нагадують колючки, — диск. Так, це сонце, яке заплуталося у хащах. Річ ніби самодостатня, але не може існувати без тих підпорок, на яких вона стоїть. Дві керамічні протилежності, з'єднані металевими прутами, тягнуться одна

до одної. Художник відобразив гармонію між різними світами. Дуже вже хотілося вкрасти того світла і тепла хоч трішечки для себе...

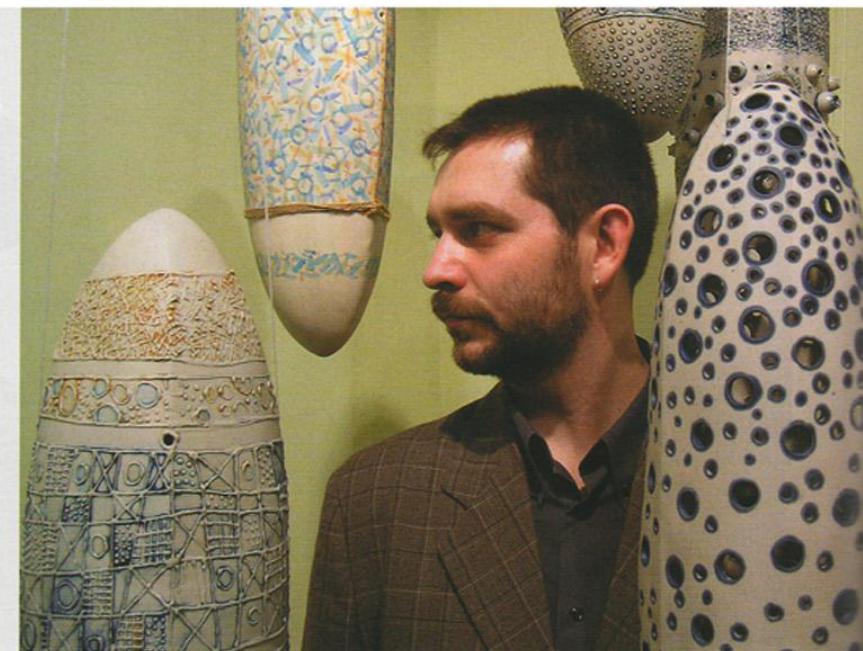
Це подорож вглиб себе

В експозиції — двадцять композицій, які об'єднують шістдесят предметів. «Незвідані світи», «День і ніч», «Залатане небо», «Зимові сліди», «Дощ», «Контрасти»... Виконані ручним ліпленням, відлиті в гіпсової формі.

Для мене це — шифри, знаки, символи на все життя, на смерть і безсмертя. Здається, що торкнешся якоїсь роботи — і станеться диво: вона оживе і заговорить. І відразу відчуєш, що підключаєшся до силових ліній всесвіту. Пластика випеченої кераміки така солодка і всеочищаюча для нас. Кожен твір художника — своєрідне есе в кераміці. Його композиції вражают широку палітру виражальних можливостей, чіткими колористичними та детальними акцентами. Потріблонищень навчитися їх розшифровувати.

— Моя «...Подорож...» не пролягла звідкись і кудись, це подорож вглиб душі, щоб зрозуміти свої можливості, — зауважив Володимир. — Нерідко роботу виконую на одному подиху. Коли з'являється ідея, фіксую її в якийсь спосіб — записую в зошиті одним реченням чи роблю ескіз. Завжди відчуваю непереборне бажання відтворити образи, що рояться в уяві. Працюю з готовою керамічною масою, яку привожу з Києва, Львова, Слов'янська.

Самобутність композицій молодого художника гідно оцінили у Відні. Як

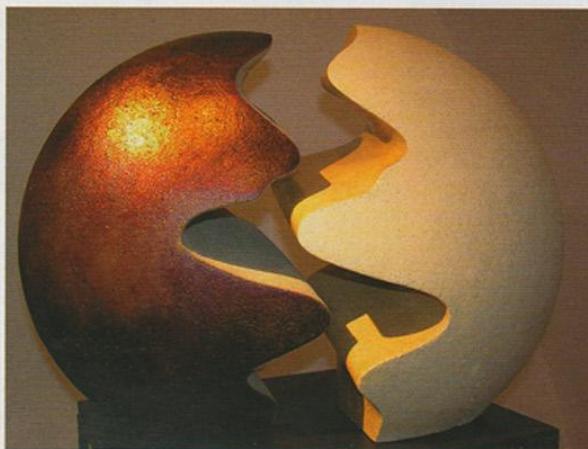

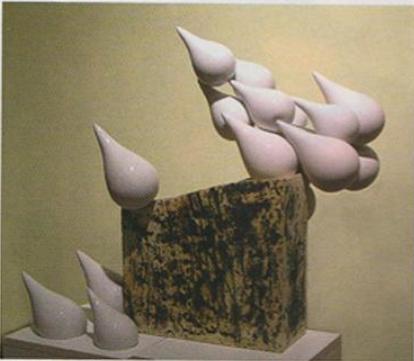
стипендіат галереї «Kunstforum piaristen», він виконав для столиці Австрії цикл робіт «Вправи з геометрією». Подумати тільки: на національному конкурсі з художньої кераміки в Опішні (Полтавська область) у роботах Хижинського мистецтвознавці «прочитали» єгипетські, японські теми, асоціації з майолікою та порцеляною Мейсенса, майстрів Рoccі XVIII — початку ХХ століття. Член журі цього конкурсу Володимир Могилевський писав з цього приводу: «Хижинський свідомо акцентує саме зображенально-асоціативне начало, демонструючи «скульптурність» мислення в роботі з різними матеріалами, в які вводить колір, але при цьому завжди зберігає генетичний зв'язок з першоосновою, її природою, хай то буде майоліка, улюблений Володими-

ром шамот (французькою *chamotte* — вогнетривка глина, випалена при високій температурі — авт.) чи навіть такий делікатний непрогнозований матеріал, яким є порцеляна».

Відкривши у Луцьку свою виставку, молодий художник поїхав у Вроцлав. Там працює як стипендіат міністра культури Республіки Польща «Gaude Polonia» (вже вдруге здобув таке звання). Збирає матеріали для кандидатської дисертації. На прикладах Вроцлава та Львова збирається показати роль художньої кераміки в системі мистецької освіти.

Пояснити феномен Хижинського не так просто навіть мистецтвознавцям. Його творчість — явище мало не мистичне. З волі цього художника кераміка отримує нову, досконалішу форму існування. ■ CL

З ДОСЬЄ ВОЛОДИМИРА ХИЖИНСЬКОГО

1971, 28.07 – народився в місті Кам'янець-Подільський Хмельницької області
1986–1990 – навчався в Косівському технікумі народних художніх промислів
1988–1997 – навчався у Львівській академії мистецтв
1999 – член НСХУ

Творчі стипендії за кордоном

2003 – стипендіат галереї «Kunstforum piaristen» (Відень, Австрія)
2004 – стипендіат міністра культури Республіки Польща «Gaude Polonia»
2007 – стипендіат міністра культури Республіки Польща «Gaude Polonia»

Роботи

Музей Львівської академії мистецтв: «Забуті спогади» (шамот, кольорові емалі, ліплення) Львівський музей етнографії та художнього промислу: декоративні штофи «Споглядання» (порцеляна, надполивні фарби) Волинський краєзнавчий музей: писанки (восковий розпис, анілові та природні барвники) Музей кераміки (Болеславець, Республіка Польща): «Між весною і осінню» (кам'яна маса, пігменти, поливи)

Виставкова діяльність

Учасник 80 обласних, всеукраїнських та міжнародних художніх виставок

